

Riigikogu Kultuurikomisjon
Haridus ja teadusministeerium
Eesti Õpetajate Liit

Muudatustest Põhikooli- ja Gümnaasiumiseaduses
16.04.2013

Seoses kavandatavate muudatustega Põhikooli- ja Gümnaasiumiseaduses (PGS) pöördub Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing järgmiste ettepanekute arvestamiseks kõnealuses seaduses:

1. Põhikooli kui kohustusliku haridustaseme lõpueksamid peavad jätkuma. Põhikooli lõputunnistusel on vajalik märkida eksamitulemus lisaks hindele ka protsendipunktidenä, mis annab täpsema tagasiside õpilase saavutatud tasemest.
2. Gümnaasiumi lõpetamine siduda lahti riigieksamite toimumisest (tulemusest), gümnaasiumi lõpetamiseks näha õpilasele ette järgmised tingimused: õppekava täitmine (kooliastmehinded positiivsed), uurimistöö või koolieksam ja eesti keele riigieksam (eesti keele eksamit võõrkeelena tuleb käsitleda eraldi).
3. Riigieksamite korraldamist jätkata õpilasele vabatahtlikult kõigis senistes riigieksami õppeainetes. Riigieksami tulemusi peab käsitlema sisseastumiseksamenina kõrgkoolidesse ning seega pole mõtet seada riigieksami sooritamisele punktilävendit.

Selleks tuleb muuta peatselt rakenduvat korda, kus riigieksameid saab teha ainult kolmes õppeaines (neist kaks keeleeksamit ja vaid üks reaallaines). Loodusteadusliku hariduse kvaliteedi, taseme ja maine säilitamiseks peab õpilasel olema võimalus sooritada riigieksamit ka loodusteaduslikes jt põhiainetes. Riigieksamiainetes valiku vähendamine halvendab olukorda tänaste lõpetajate jaoks võrreldes varasemate aastate lõpetanutega. Ühe võimalusena võib mõelda ka e-eksamite keskkonna arendamisele.

4. Mitte kitsendada koolieksami nõuded (praegu: sotsiaal- ja loodusainete valdkondade kohustus), vaid lubada koolieksami juhend koostada ning hõlmatavad õppeained/teemad valida koolil.
5. PGS § 28 p 1 lg 7 sätestab, et kui õpilasel on õppeaasta jooksul kolmes või enamal õppeaines üle poolte kursustest mitterahuldavad, arvatakse õpilane edasijõudmatuse tõttu kooli õpilaste nimekirjast välja. See on paljude koolide jaoks liiga nõrga tasemega leppima sundimine ning soodustab õpilaste laiskust ja kergema vastupanu teed minekut.

Ettepanek: Koolil peab olema õigus seda nõuet oma hindamisjuhendis kitsendada.

6. Hetkel kehtib viiepilliline hindamiskaala, mille kohaselt positiivseks loetakse ainult kolme hinnet. Seega on sisuliselt kasutusel kolmepilliline skaala.

Ettepanek: hindamiskaala võib jääda viiepilliline, aga hinded 2 kuni 5 on positiivsed ehk õpilane saab hindeks selle, mis tema tulemus antud aines on (võidetakse hinde «3» nn väljavenitamist). Hinde «1» on mitterahuldav ning tähendab läbikukkumist (sarnaselt kõrgkoolides kasutatavale hindamisskeemile).

7. Väljendame oma rahulolematust seoses õpetaja kutsestandardi väljatöötamisel esilekerkinud kavadega: oleme seisukohal, et õpetaja kutsestandardi väljatöötamist ei tohi teha lahus õpetaja töötasustamise kavadest.

Õpetajale peab jääma nõ karjäärivõimalus koos palgatõusuga oma ametikohal – kõrgema kvalifikatsiooniga õpetajale tuleb ka rohkem töötasu maksta. Pikema arvamuse kutsestandardi osas oleme saatnud Õpetajate Liidule. Üleminek praegusest ametijärkude süsteemilt (pedagoog, vanempedagoog, pedagoog-metoodik) tuleb tagada sujuvalt, praeguse ametijärku omajate õigustatud palgakasvuootusi kahjustamata. Juba omandatud järgud tuleb viia vastavusse loodava kutsestandardiga ning tagada ka kõrgema järguga (kutsestandardiga) õpetaja palgakasv proportsionaalselt madalamate ametijärkudega. Peame õigeks, et vähemalt kahel korral kõrgemale ametijärgule (vanempedagoog, pedagoog-metoodik ja vastavad kutsestandardi astmed) kvalifitseerunud õpetaja ei pea enam end regulaarselt tõestama ja et temale omistatud ametijärk/kutsestandardi tase jääks kehtima tähtajatult.

8. Koolidele ja õpetajale on endise/sama palgafondi piires lisandunud mahukas töö: õpilasuurimuse või praktilise töö ja loovtööde juhendamine ja retsenseerimine.

Sageli õpetaja selle lisatöö eest lisatasu kahjuks ei saa. Seda olukorda võimaldab leevendada meie poolt eelnevalt pakutud lahendus, kus kooli lõpetamise tingimuseks on kas koolieksam või uurimistöö.

Seoses õpetaja ametikohale sama palgataseme juures järjest lisandunud ülesannetega (ülalmainitud uurimis- ja loovtööde juhendamine/retsenseerimine, õpiabi ja konsultatsioonitunnid õpilastele, arenguvestlused jm) tuleb vähendada õpetaja kontakttundide nädalakoormust või töö ikkagi lisatasustada. Seda ei saa jätta koolijuhi pädevusse, sest riigi haridustoetus ei ole kasvanud neid lisatöid arvestades (vaid sooviga õpetajate palka tõsta sama töökoormuse juures) – koolijuhi käsutatav eelarve/haridustoetus arvutatakse praegu liiga suure nn normkoormuse (21 tundi nädalas) järgi ning nn norm-tunnikoormuse alandamiseks koolisiselt ei jagu raha.

Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing

/allkirjastatud digitaalselt/